

Sygn. akt IV U 46/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Miazga

Protokolant: sekr. sąd. Monika Buźniak

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2013 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

z odwołania F. J.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 31 grudnia 2012 roku znak: (...)

w sprawie F. J.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w N.

wysokość renty rolniczej

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż część uzupełniająca renty rolniczej przysługującej odwołującemu F. J. nie podlega zawieszeniu;

II. w pozostałej części postępowanie umarza;

III. przyznaje pełnomocnikowi odwołującego z urzędu Radcy Prawnemu M. J. ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Nowym Sączu kwotę 147,60 zł. (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) w tym 27,60 zł. (dwadzieścia siedem złotych 60/100) podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sygn. akt IV U 46/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 sierpnia 2013 roku

Decyzją z dnia 31 grudnia 2012 roku, znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, powołując się na przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2008r. Nr 50 poz. 291 ze zm.), przeliczył odwołującemu F. J. rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1 listopada 2012 roku do dnia 30 listopada 2013 roku. Część uzupełniająca świadczenia podlega zawieszeniu w 50% z powodu prowadzenia przez odwołującego działalności rolniczej. Organ rentowy doliczył odwołującemu okres zatrudnienia w firmie (...) w okresie od 10 września 1967 roku do 26 kwietnia 1972 roku i od 24 maja 1972 roku do 20 stycznia 1977 roku oraz okres odbywania służby wojskowej od 27 kwietnia 1972 roku do 23 maja 1972 roku.

Od powyższej decyzji odwołał się F. J.. Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania domagał się wypłaty świadczenia w pełnej wysokości, albowiem zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej w związku z występującą u niego chorobą nowotworową uniemożliwiającą wykonywanie prac. (k. 60-61)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wyjaśnił, iż na podstawie pozyskanych ze Starostwa (...) informacji ustalił, iż F. J. jest w posiadaniu gospodarstwa powyżej 1 ha, wobec tego decyzja o zawieszeniu części uzupełniającej jest zasadna.

Bezspornym w sprawie było, iż odwołujący F. J. ur. (...), posiada gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 1 ha.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

F. J., mieszka sam, do maja 2012 roku prowadził gospodarstwo rolne. Grunty rolne będące w posiadaniu odwołującego stanowią łąki. Od maja 2012 roku odwołujący zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, albowiem pozostaje w specjalistycznym leczeniu w związku z rozpoznaną chorobą nowotworową oraz przebywał w okresie od 11 grudnia 2012 roku do 4 stycznia 2013 roku w Centrum Onkologii- Instytut (...) Oddział w G., następnie od 27 do 30 stycznia 2013 roku w (...) Publicznym Zespole (...) w K.. W czasie leczenia i przerw pomiędzy nimi odwołujący mieszkał u swojej siostry w woj. (...).

Odwołujący grunty rolne wydzierżawił swojemu szwagrowi E. M. od maja 2012 roku na okres pięciu lat, który przy pomocy syna S. M. prowadzi gospodarstwo rolne, hoduje owce i króliki. Z gruntów wydzierżawionych od odwołującego zbiera siano, ponosi również opłaty podatku rolnego.

W latach 2012-2013 E. M. deklarował we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów m.in. działki będące w posiadaniu odwołującego.

Odwołujący z tych gruntów nie pobiera żadnych pożytków oraz nie otrzymuje dopłat unijnych, nie hoduje żadnych zwierząt. W codziennym funkcjonowaniu odwołującemu pomaga rodzina.

dowód: karty informacyjne leczenia szpitalnego k. 63-67, pisma (...) z 25.06.2013r. oraz z 27.06.2013r. k. 75 i k. 79, zeznania świadka S. M. zawarte w protokole rozprawy z 12.08.2013r. od 06:44 min do 13:02 min, zeznania odwołującego zawarte w protokole rozprawy z 12.08.2013r. od 13:05 min do 17:19 min

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, której wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania. Sąd oparł się również na zeznaniach świadka S. M. oraz zeznaniach odwołującego się. Sąd w pełni dał wiarę tym zeznaniom albowiem były one przekonujące, logiczne i pozbawione jakichkolwiek sprzeczności. W zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zarówno świadek jak i odwołujący jednoznacznie wskazali że sporne grunty nie są uprawiane przez F. J..

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie F. J. zasługuje na uwzględnienie.

Po ostatecznym sprecyzowaniu przez odwołującego żądania, przedmiotem niniejszego postępowania była ocena zasadności zawieszenia wypłaty części uzupełniającej renty rolniczej.

Zgodnie z dyspozycją art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. nr 50 poz. 291 z zm.), wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ustępie 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą. Według ust. 3 art. 28 w/w ustawy, wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem ust. 5-7 oraz 9-10.

Ustęp 4 art. 28 cyt. ustawy stanowi, że uznaje się, iż emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego i nie prowadzi działu specjalnego.

Wskazać należy, że w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 1997 r. sygn. II UKN 145/97, LEX nr 31916 Sąd Najwyższy stwierdził, że ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników przewiduje dopuszczalność częściowego zawieszenia wypłaty emerytury lub renty inwalidzkiej na zasadach przewidzianych w jej art. 28, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą, tj. działalność, o której mowa w art. 6 pkt 3 ustawy, a więc działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym produkcji ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej, rybnej i leśnej. Samo posiadanie gospodarstwa rolnego, bez prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy, nie uzasadnia zastosowania art. 28 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 grudnia 2004 r. sygn. III AUa 598/04, stwierdzając, iż zawieszenie wypłaty emerytury rolniczej nie dotyczy osoby jedynie posiadającej gospodarstwo rolne, ale tylko takiej osoby, która gospodarstwo rolne prowadzi i gospodarstwo to przynosi jej dochód.

Należy podkreślić, że prowadzenie działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 1 cyt. ustawy oznacza prowadzenie na własny rachunek przez posiadacza gospodarstwa rolnego działalności zawodowej związanej z tym gospodarstwem, stałej i osobistej oraz mającej charakter wykonywania pracy lub innych czynności wiążących się z jego prowadzeniem. Osobisty charakter działalności jako cecha działalności rolniczej oznacza, że rolnik osobiście prowadzi gospodarstwo rolne, co wyraża się co najmniej w tym, że do niego zwykle należy podejmowanie decyzji dotyczących prowadzonego gospodarstwa.

W ocenie Sądu przepis ust. 4 art. 28 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. przez zapis „ uznaje się, że...” stwarza domniemanie, iż osoba będąca właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa lub jego posiadaczem – prowadzi w nim działalność rolniczą. Ubezpieczony ma jednak możliwość wykazania, iż pomimo tego, że jest właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa rolnego, nie prowadzi w nim działalności rolniczej. Inna interpretacja tego przepisu prowadziłaby do sprzeczności pomiędzy ust.1 a ust. 4 art. 28, ponieważ ust.1 mówi o prowadzeniu działalności rolniczej, definiowanej przez art. 6 pkt 3, który to przepis nie zalicza do prowadzenia działalności rolniczej samego faktu posiadania gospodarstwa rolnego w formie własności, bądź innego typu posiadania, a jedynie podejmowania konkretnych działań. Takie stanowisko potwierdza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2005 r. I UK 59/05 OSN z 2006 r. nr 19-20, poz. 310, w którym stwierdzono; „przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, ustawowe domniemanie, że właściciel gruntów zaliczanych do użytków rolnych prowadzi działalność rolniczą, może być obalone odpowiednimi dowodami”.

Poglądy wyrażone w tezach cytowanych orzeczeń, jak i ich uzasadnieniach, Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela.

W przedmiotowej sprawie – jak wynika to z ustaleń Sądu – F. J. wykazał, że od maja 2012 roku nie prowadzi działalności rolniczej oraz nie osiągał z posiadanych nieruchomości żadnych korzyści. Na gruntach, tych działalność prowadzi E. M.. Stan zdrowia odwołującego oraz częste hospitalizacje uniemożliwiają wykonywanie prac na gospodarstwie.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż część uzupełniająca renty rolniczej przysługującej odwołującemu F. J. nie podlega zawieszeniu (pkt I).

Wobec sprecyzowania żądania tylko co do zawieszenia części uzupełniającej renty rolniczej, Sąd na zasadzie art. 355 § 1 kpc umorzył postępowanie w pozostałej części. (pkt II)

Sąd na podstawie § 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 490) przyznał pełnomocnikowi odwołującego z urzędu

radcy prawnemu M. J. ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Nowym Sączu kwotę 147,60 zł w tym 27,60 zł podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (pkt III)